

ONE THIRD
ANBEFALINGER TIL REGERINGEN

DECEMBER 2021

Madspild er værd at investere i

Samlet mængde

814.000
tons

Udledning

1,8 mio.
tons CO₂

Værditab

8,4
mia. kr

ROI

1:14
afkast

Anbefaling #1

En national madspildsstrategi

Baggrund og anbefaling

Helt unødvendigt udgør madspild og fødevaretab en voldsom klimabelastning og er ansvarlig for et anseeligt samfundsøkonomisk tab.

I hvert af fødevareværdikædeleddene, men også leddene imellem, foregår der spild og tab. Endelig kan madspild uforvarende flyttes mellem leddene hvis et nyt tiltag eller ændret rammevilkår ikke tager hensyn til hele værdikæden.

Således anbefaler ONE\THIRD at regeringen udarbejde en samlet, national madspildsstrategi, der har til formål at forebygge og reducere madspild i samspil mellem alle led fra producent til forbruger.

Det bemærkes at internationale erfaringer og anbefalinger peger på, at en national madspildsstrategi er et af de mest effektfulde virkemidler for reduktion af madspild og fødevaretab.

I en dansk madspildsstrategi bør man endvidere indregne økonomiske muligheder ved at være foregangsland på den internationale scene.

ONE\THIRDs rolle og bidrag

ONE\THIRD bidrager gerne til arbejdet med en national madspildsstrategi.

Tænketanken har både mulighed for at foretage analyse af virkemidler, indhente erfaringer fra udlandet gennem sit internationale netværk og tænketankens medlemmer kan bidrage med input til løsninger og implementering heraf.

Anbefaling #2

Koble madspild til klimabelastning

Baggrund og anbefaling

Flere fødevarer virksomheder udtrykker ønske om at kunne omregne madspild til klimabelastning, herunder CO₂ for at kunne koble deres indsats til klima, blandt andet for at kunne lette formidlingen om netop sin indsats til forbrugeren.

Således anbefaler ONE\THIRD at regeringen skaber de nødvendige rammevilkår for en anvendelig og almengældende omregningsmodel af reduceret madspild til reduceret klimabelastning, herunder sparet CO₂.

Som en naturlig forlængelse af muligheden for at kunne omregne madspild til klimabelastning anbefaler ONE\THIRD ligeledes at regeringen vurderer muligheden for at sikre en troværdig og ensartet formidling af virksomhedernes reduktion af madspild og klimabelastning, herunder CO₂.

ONE\THIRDs rolle og bidrag

Med sin rapport udviklet i samarbejde med COWI har ONE\THIRD gjort et første forsøg på at regne på konsekvenserne af madspild, herunder CO₂. En erfaring som tænketanken gerne bringer i spil i forhold til denne anbefaling.

Anbefaling #3

Undervisningsprojekter om madspild

Baggrund og anbefaling

Husholdningerne står for henholdsvis 30 pct. af mængden af madspild, 44 pct. af madspilds samlede CO₂-aftryk og 63 pct. af det samfundsøkonomiske værditab.

Alene i husholdningerne smides for 5,3 mia. kr. i skraldespanden, penge som uden det helt store besvær kunne have været ude og arbejde i samfundet på anden vis.

Udover nye sociale mønstre vurderes det at manglende madkundskab og -kendskab er stor medvirkende faktor til madspild i husholdningen.

Således anbefaler ONE\THIRD at regeringen skaber rammerne for at madspild kan indgå på projektniveau i folkeskolernes undervisning.

Det er forventeligt at børnene allerede med det samme vil få indflydelse på familiens madvaner og sidenhen selv vil danne rammen om sunde madvaner i deres egne familier.

ONE\THIRDs rolle og bidrag

ONE\THIRD vil gerne tilbyde – gennem inddragelse af sine medlemmer – at bidrage til udviklingen af undervisningsmaterialet.

Det ville være oplagt at benytte tænketankens forbrugerkampagne 'Danmark Redder Maden', der når sit årlige højdepunkt på den nationale madspildsdag 29. september, som omdrejningspunkt for afvikling af undervisningen.

Tænketankens medlemmer ville ligeledes kunne bidrage med råvarer, faciliteter og viden.

Anbefaling #4

Frivillig aftale for det offentlige

Baggrund og anbefaling

Det offentlige har en stor markedsandel blandt madtilberedende aktører. Derved har de også et stort potentiale for at dels at reducere mængden af madspild og dels at være en aktiv del af den folkelige fortælling omkring madspild.

Således anbefaler ONE\THIRD at regeringen, med inspiration fra den nuværende frivillige aftale for fødevarevirksomheder, "Danmark mod Madspild", afsætter midler til etableringen af en frivillig aftale for det offentlige, fx en kommune og Forsvaret.

I aftalen forpligter køkkener sig til at måle og årligt opgøre sit madaffald inkl. madspild med en ambition om, at madspildet også reduceres.

I sådan aftale kan det overvejes at indføre et fælles reduktionsmål, som tilfældet er det med aftalen for fødevarevirksomheder.

Ministeriets projekt 'Partnerskaber om klimavenlige måltider', hvor Københavns og Aarhus kommune samt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet allerede deltager, kan danne ramme om indsatsen.

ONE\THIRDs rolle og bidrag

ONE\THIRD har allerede erfaring fra den frivillige aftale for fødevarevirksomheder og vil således kunne bidrage med erfaring og vejledning.

Såfremt der tilføres yderligere midler til udvidelse af tænketankens sekretariat, vil en sådan aftale også kunne placeres i regi af tænketanken, hvorved man ville opnå økonomiske og videnskæssige synergieffekter.

Anbefaling #5

Rammevilkår på tværs af ministerier

Baggrund og anbefaling

En væsentlig del af fødevarevirksomhederne indrapporterer oplevede udfordringer og barrierer i deres arbejde mod madspild.

Flere af disse udfordringer går på tværs af ministerielle grænser og vil kræve fælles engagement i løsningen heraf.

Således anbefaler ONE\THIRD at regeringen gør det muligt for fødevarevirksomheder at overlevere erfarede udfordringer og barrierer affødt af rammevilkår til en tværministeriel gruppe.

Det vil være afgørende at virksomheder og organisationer ikke kun bidrage med udfordringer og barrierer, men også kommer med bidrag til løsningen heraf. Den tværministerielle gruppe vil kunne have til opgave at lave en konsekvensberegning af det overleverede.

ONE\THIRD anbefaler i den forbindelse ligeledes at regeringen overvejer at indføre princippet 'følg-eller-forklar' som er kendt fra regelforenkling og byrdeløft.

ONE\THIRDs rolle og bidrag

Gennem tænketankens mange medlemmer og derved store rækkevidde har ONE\THIRD mulighed for at facilitere tilvejebringelsen af et katalog over udfordringer, barrierer og forslag til løsninger.

Udover at lade disse tilgå til en tværministeriel gruppe vil ONE\THIRD også have mulighed for at lave analyser af større udfordringer og forslag inden de tilgår den tværministerielle gruppe.

ONE\THIRD kan også overlevere enkelte forslag til løsninger som anbefalinger til regeringen.

Anbefaling #6

Professionalisering af donationsleddet

Baggrund og anbefaling

En stor del af indsatserne på madspildsområdet, særligt i forbindelse med donation, er i dag baseret på frivillige kræfter.

Selvom donation ikke må blive en løsning i sig selv, men fortsat skal være en sidste mulighed for at undgå madspild, så er donation en nødvendig del af den samlede løsning.

Det betyder at donationsleddet i højere grad vil skulle leve op til virksomheders professionaliserede forretningsgange og processer for at kunne indgå som en strategisk del af disse og virksomhedernes indsats mod madspild og fødevaretab.

Således anbefaler ONE\THIRD at regeringen skaber de nødvendige rammevilkår for en generel professionalisering af donationsleddet, herunder undersøger effekten af nuværende og mulige afgifter og/eller lovgivning.

En professionalisering forventes ligeledes at bidrage med positive løsninger fx på det administrative arbejde og registrering af sporbarheds-oplysninger.

ONE\THIRDs rolle og bidrag

ONE\THIRD har mulighed for at samle en gruppe af tænketankens medlemmer med henblik på at afdække udfordringer og muligheder i donationsleddet.

Dette arbejde vil kunne informere det politiske arbejde omkring anbefalingen.

Tænketanken er allerede i gang med udviklingen af en donationsvejledning, som skal lette praksis omkring donation under nuværende omstændigheder.

Anbefaling #7

Madspild i udviklingspolitisk strategi

Baggrund og anbefaling

800 mio. mennesker lider af sult på verdensplan. Uanset om Danmark reducerer sit madspild eller ej.

Men danske virksomheder og organisationer har og opbygger løbende stor viden om og erfaring med forebyggelse og reduktion af fødevaretab og madspild hos primærproducenter og fødevarevirksomheder som andre lande kan have stor gavn af.

Således anbefaler ONE\THIRD at regeringen – i eksekvering af hovedspor 2 i sin udviklingspolitiske strategi – aktiverer danske virksomheder og organisationer med ekspertise i og erfaring med løsninger og teknologier til at mindske fødevaretab.

Danmarks egen reduktion af madspild og klimetryk har meget lille global betydning, men vi kan være foregangsland på viden, handling og løsninger. Og ved at eksportere teknologi og erfaring bidrage til global reduktion af madspild og klimaaftryk med afledte positiv effekt på verdensmål 2.

ONE\THIRDs rolle og bidrag

ONE\THIRD har allerede i dag både en arbejdsgruppe hvor private, offentlige og civilsamfundsorganisationer arbejder sammen omkring et internationalt fokus.

I regi af tænketanken står gruppen bag analyser af fødevareværdikædeled i både Afrika og Asien, med planer om flere analyser som kan belyse muligheder for dansk engagement i en international kontekst.

ONE THIRD

Slotsholmsgade 12
1216 København K